REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și la următórele Birourĭ de anunciurĭ:
In Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner. Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelika Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 68. Brașov, Vinerĭ 24 Martie (6 April). 1900.

Nou abonament la Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 April st. v. 1900

se deschide nou abonament, la care învităm pe toțĭ amicii și sprijinitorii foiei nóstre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 24 coróne (12 fl.); pe șése lunĭ 12 coróne (6 fl.); pe trei lunĭ 6 coróne (3 fl.); pe o lună 2 coróne (1 fl.).

Pentru România și streinătate: pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ, pe o lună 3.50 francĭ.

Abonarea se póte face mai ușor prin *mandate postale.*

Administrațiunea.

Boemii nu se pot înțelege.

Rĕu de tot stau șansele realisării unei împăciuirĭ, fiă și numai provisorie, între Germanĭ și Cehĭ. Și totușĭ dela acésta împăciuire, atêrnă, ca încurcăturile din Austria sĕ înceteze și cu ele de-odată sĕ înceteze și nesiguranța situațiunei parlamentare, care reagéză așa de mult și asupra raporturilor economice și financiare dintre Austria și Ungaria.

Ministrul-președinte unguresc, acusat fiind de opusițiă, că în raporturile cu Austria s'a abătut dela calea legală, a susținut, că contactul dintre cele două state dualiste este încă și astăḑĭ constituțional, cu alte cuvinte, până acum au fost păstrate formele pe cât numai s'a putut. Dér despre aceea, ce va fi în viitor, décă stările de aḑĭ din Austria nu vor înceta, șeful guvernului unguresc, firesce, n'a putut da, de-ocamdată, nicĭ o lămurire. S'a mărginit numai a declara, că după a sa convingere bine a făcut guvernul ungar, că nu a dus în îndeplinire despărțirea economică de Austria, deórece atuncĭ rĕul ar fi devenit și mai mare. A retăcut însĕ un lucru. Ungaria n'a fost în stare sĕ se rupă economicesce de Austria, și încă multă vreme nu va puté face acésta, décă nu va fi silită.

Am intercalat acestea pentru ca sĕ se înțelégă mai bine de ce nu numai din punctul de vedere austriac este de mare însemnătate, ce resultat vor avé încercările de împăciuire dintre Cehĭ și Germanĭ.

Indată după amânarea Reichsrath-ului, s'a reînceput șirul așa numitelor conferențe de înțelegere. Intr'aceea, întrunindu-se dieta Boemiei, s'a transpus aicĭ punctul de gravitare al tratărilor de înțelegere. De aceea desbaterile din dieta boemă au și mers mai liniștit ca altă-dată, însĕ acésta, de fapt, n'a înaintat causa înțelegerii cu nimic.

Tocmai pe când se vorbea de începerea seriei a treia de ședințe ale conferenței de înțelegere, care va avé sĕ se încépă îndată după încheierea sesiunei dietei și sĕ se termine cam pe la 15 Maiŭ a. c., se făcură cu ocasiunea desbaterei budgetare în dieta boemă, de ambele părțĭ, nisce declarațiunĭ, prin carĭ se se documentéză imposibilitatea de-a puté ajunge la o înțelegere cehogermană cum o doresce aḑĭ atât de mult cabinetul Koerber.

Conducĕtorii cehĭ au spus'o verde că nu se aștéptă la nicĭ un succes al încercărilor de înțelegere, deși recunosc, că acésta ar fi în interesul țĕrei și al imperiului. Deputații cehĭ nu pot sĕ renunțe la punctele cardinale ale postulatelor lor, cum e unitatea țĕrei, egala îndreptățire a limbei cehe și germane și validitarea dreptului public boem.

Germanii rĕspund, că nu pot sĕ renunțe nicĭ decum la delimitarea ținuturilor naționale și în genere la postulatele depuse în programul german.

Nu-i dér nicĭ o speranță, că înțelegerea se va puté face. In sînul Cehilor este acum în formațiune o nouă partidă numită a realiștilor, care ar fi inclinată a se învoi cu Germanii pe basa delimitării naționale a cercurilor judecătorescĭ și electorale. Dér până ce acéstă partidă va ajunge sĕ aibă o înrîurință decisivă asupra poporului cehic, se va hotărî și sórtea parlamentarismului austriac și a dualismului austro-ungar.

Afacerea liturgiei maghiare. Nu pot uita de loc „patrioții“ fiascul, ce l'au avut la Roma peregrinii liturgiei maghiare. De astă-dată însĕ ies cu cărțile mai pe față și spun, că peregrinii cu pricina au voit sĕ céră S-tului Scaun papal permisiunea, ca în loc de *liturgia vechiă slavă*, sĕ introducă în biserică liturgia maghiară. Prin aserțiunea acésta recunosc neîndoios, că pretinșii Maghiarĭ gr. cat. nu sunt în realitate, decât Rutenii renegațĭ, în fruntea cărora s'au pus chiar episcopii lor.

„Magyarorszag“ dela 4 Aprilie spune, că episcopul rutén de Muncaciŭ *Firczak* Gyula, conducĕtorul amintiților peregrinĭ, a raportat ḑilele acestea primatelui Vaszary despre isprava, ce a făcut'o la Roma și din raportului lui reiese, că *representantul austro-ungar* pe lângă Vatican nu numai că a avut o *atitudine antipatică* față cu causa „Maghiarilor“, ci a negligiat așĭ face datoria de-a *interveni* pentru audiență la Papa și de *a-se presenta și el* — ceea-ce mult a contribuit la *ignorarea causei liturgiei maghiare de cătră Vatican.* Aceeașĭ fóiă crede a sci, că Papa se va pronunța încurênd în afacerea acésta cu ocasiunea primirei marelui peregrinagiŭ catolic maghiar la finea lui Aprilie, când va face declarațiunĭ și cu privire la alte cestiunĭ, ce privesc Ungaria, declarațiunĭ, carĭ *vor produce o mare surprindere* în Ungaria.

Ḑiarul maghiar e pară și foc contra representantului austro-ungar din Vatican și se întrébă, décă se mai întêmplă unde-va, ca o nețiune sĕ-șĭ susțină astfel pe banii sĕi inimicĭ pe lângă curțile din strĕinătate? Ișĭ uită însĕ „patrioții“, că representantul din Vatican al Austro-Ungariei, nu e pus acolo, ca sĕ teroriseze lumea în hatîrul *maghiarisatorilor.*

Procesul în afacerea Iancu. D-l Ioan *Scurtu*, care a fost tras în cercetare judecătoréscă pentru articulii, ce i-a publicat cu subscrierea sa în „Tribuna“, în contra atitudinei subprocurorului Lazar, care a insultat memoria lui Iancu la tribunalul din Alba-Iulia, — ca sĕ dovedéscă adevĕrul celor scrise, a cerut sĕ fiă ascultațĭ următorii martorĭ.

Rubin Patița advocat, Dr. St. C. Pop, Dr. E. Dăianu, Silvestru Moldovan, carĭ au asistat la sĕvîrșirea insultei în Alba-Iulia; Ajtai R. Albert, redactorul-șef al ḑiarului clușan „Magyar Polgár“, care a publicat discursul lui Lázár; baronul Banffy Dezsö, Dr. Aurel Muntean, Ifj. Veilgersberg Leo, redactor la „Pester Lloyd“, autorul articolului din „A hét“, Iosif St. Șuluțiu, Albert Fritsch, — asupra idealităței lui Iancu.

A mai cerut acusatul sĕ i-se procure dosarul procesului Iancu; dosarul procesului contesei Lázár Eszter (dela tribunalul din Mureș-Oșorheiu); „Wiener Zeitung“ pe 1848—1853, cu rĕspunsurile M. Sale la deputațiile române, în carĭ era și Iancu; și din „Országos levéltár“ rescriptul guvernorului Ardealului prințul, Schwartzenberg cătră Iancu, în carĭ sĕ esprimă *înalta* recunoscință a M. Sale.

A mai alăturat acusatul la dovedĭ recursul d-lui Dr. A. Frâncu și a citat cartea lui Jancsó Benedek și câte-va ḑiare unguresci.

Judecătorul a cerut motivarea tuturor probelor și după-ce i-s'a dat complet, a trebuit sĕ le admită.

De altfel, usând de dreptul sĕu, acusatul a anunțat recurs contra punerei sub acusă.

Dieta ungară. In ședința de alaltăerĭ a dietei, ministru-președinte a propus, ca până în 24 Aprilie sĕ nu se mai țină ședințe. Dieta a fost așa-dér amânată pe timp de trei sĕptĕmânĭ. După 24 Aprilie se va închide sesiunea actuală și se va deschide altă sesiune, în care ministru-președinte va înainta o mulțime de proiecte spre desbatere. Cel dintâiŭ lucru al nouei sesiunĭ va fi alegerea membrilor în delegațiunea ungară. Se crede, că delegațiunile se vor întruni pe la mijlocul lui Maiŭ în Budapesta.

Budgetul comun. Erĭ am arătat după „Bud. Hir“, că ministeriul comun de rĕsboiŭ va cere anul acesta sume esorbitante pentru urcarea contingentului de recruți, pentru procurarea de tunurĭ nouĕ ș. a., sume, carĭ întrec cu multe milióne budgetul de rĕsboiŭ din anul precedent. Față cu scirea acésta, comunicată și de alte foi maghiare, „*Pester Lloyd*“, afirmă că în vederea situațiunei precare financiare și economice, se va amâna de rêndul acesta sporirea contingentului de recruți, procurarea de tunurĭ nouĕ etc., prin urmare nu se va cere nicĭ urcarea budgetului. Oficiul de marină însĕ va cere o urcare mai modestă a budgetului, cam cu două milióne coróne.

Din Camera română.

Precum am anunțat, discusiunea budgetului s'a reînceput în Camera română Sâmbătă.

D-l *C. C. Arion*, ca cel dintâiŭ vorbitor, critică budgetul pe tema, că economiile făcute prin el sunt numai pentru anul acesta și este de lipsă sĕ se caute economii, carĭ sĕ pótă fi mănținute și în budgetele viitóre. Crede, că evaluările sunt prea sus făcute și nu se vor puté realisa. Anul acesta budgetar (1 Apr. 1899 — 1 Apr. 1900) atât de rĕu, trebuia sĕ servéscă ca basă pentru pregătirea budgetului anului viitor, căcĭ orĭ cât de bună ar fi recolta anului 1900, numai după 6 lunĭ se va cunósce o îmbunĕtățire. De recolta rapiței se vor folosi numai orașele, dér sătenii vor suferi mai departe și numai recolta grâului le va îmbunĕtăți starea.

Vorbitorul arată apoi, că evaluările dela vămĭ dela spirtuóse și cele dela căile ferate sunt prea umflate. Ar fi de dorit, ca budgetul sĕ se modifice așa, ca sĕ nu mai dea deficit în urma evaluărilor greșite. Este pentru budgetele unitare și sĕ nu se mai voteze credite estra-ordinare, care sunt, în mare parte, causa situațiunei grave de astăḑĭ. Și liberalii și conservatorii au greșit, căcĭ n'au stăruit, ca budgetele sĕ esprime realitatea vieții publice a țerei.

D-l *G. A. Scorțescu* spune, că guvernul actual este unul din guvernele cele mai fecunde în acțiunea lor. A votat 8 legĭ financiare, procedura civilă, revisuirea codului de comerciŭ etc. Rĕspunḑênd d-lui C. C. Arion, spune, că comisiunea budgetară în alcătuirea budgetului a ținut sémă de actuala stare a țerii. La înscrierea veniturilor în budget s'a întemeiat la fiă-care cifră pe mijlocia mai multora, fără sĕ se umple sumele.

Ḑice, că pentru prima óră în România se presentă un budget alcătuit după sistem automatic. Ministrul de finanțe Tache Ionescu a pus budgetul pe nouĕ base sănĕtóse. Speră, că crisa financiară e pe sfêrșite și că recolta anului acestuia va aduce érășĭ belșugul în țéră.

D-l *P. P. Carp* susține, că budgetul actual nu satisface cerințelor actuale ale statului. Crede, că escedentul de 7 milióne, pe care îl prevede budgetul, este ilusoriu. Reducerile, ce s'au făcut nu sunt permanente, care sĕ se repete în fiă-care an. La ministeriul de rĕsboiu s'au luat vre-o 3 milióne dela echipament, dela concentrărĭ etc., dér aceste 3 milióne trebue sĕ fiă puse în budgetul viitor. Dér suntem descoperițĭ cu 60—80 milióne, pentru carĭ vom fi silițĭ sĕ înscriem în budget o anuitate până la $3^1/_2$ milióne. Etă dér, că escedentul de 7 milióne aprópe dispare din budget.

Credețĭ óre, că vețĭ avea anul viitor 7 milióne resurse nouĕ? Vĕd, că d-l ministru de finance surîde... Óre surîsul d-sale însemnéză, că va avea resurse nouĕ, séu însemnéză, că acésta va privi pe succesorii guvernului? (Ilaritate.)

Décă am ajuns la o desvoltare așa de mare, acésta se datoresce împrumuturilor, și décă avem astăḑĭ un buget de 240 milióne, acésta se datoresce acțiunei mutuale între veniturile normale și împrumuturĭ. Dér eu am susținut totdéuna, că în momentul când se face un împrumut, trebue sĕ creiăm un imposit, care sĕ ne asigure acoperirea împrumutului. Dér împrumuturile au avut și o parte rea, căcĭ eram mai darnicĭ cu budgetul ordinar, și când nu aveam banĭ sĕ plătim ceva, făceam un împrumut. Acésta însĕ ni-a îngreunat situația și de aceea trebue modificat cu desĕvîrșire bugetul și în el trebue înscrise tóte cheltuelile statului. S'au urcat lefurile cu 3 milióne la ministerul de rĕsboiu.

D. *Jean Lahovary*. Nu le-am urcat noi.

D. *P. P. Carp*. D-le ministru de esterne, eu aicĭ nu atac, nicĭ nu susțin vre-un partid politic, vréu sĕ fiu mai presus de toțĭ, find-că am în vedere, că situația este așa de gravă, încât toțĭ suntem datorĭ sĕ ne gândim cum trebuesc îndreptate greșelile din trecut.

Trebuesc făcute reducerĭ de aprópe 10 milióne în cheltuelĭ, și numai atuncĭ vom puté spera, că am salvat situația țĕrii; reducerile nu trebuesc făcute acolo, unde le-ațĭ făcut, în bugetul actual, ci aiurea și décă nu vețĭ face așa, atuncĭ vețĭ avé o situațiă permanentă critică. (Aplause.)

După d-l Carp vorbesce d. *N. Fili-*

tpescu, care şi-a continuat în şedinţa următóre discursul, la care vom reveni.

*

La începutul şedinţei din 21 Martie v. d-l *G. C Dobrescu* îşi desvóltă interpelarea adresată d-lui ministru al lucrărilor publice asupra scrisorei d-lui D. A. Sturdza în afacerea Hallier.

Prin acéstă scrisóre se arată dintr'un act iscălit de Hallier, că el era aprópe de faliment înainte numai cu câte-va ḑile de-a părăsi lucrările.

Se miră, cum d-l Sturdza a ţinut acel act important, care ar fi avut o mare greutate în mânile advocaţilor Statului român. D-l Sturdza este vinovat de acésta şi sě rămână bine constatat asupra cui cade rěspunderea în acéstă cestiune.

Eu nu sunt conservator, dér aşî fi credut, că partidul conservator trebuia sě se retragă dela putere, decât sě voteze tribunalul arbitral. S'ar fi vědut atuncî că acelaşî tribunal arbitral ar fi funcţionat sub d-l Sturdza.

Cere d-lui ministru al lucrărilor publice sě intervie puternic pe lângă tribunalul arbitral, pentru-ca sě se redeschidă desbaterile şi sě se discute chitanţa lui Hallier.

D-l *I. C. Grădişteanu, ministrul lucrărilor publice*: N'am decât fórte puţine de rěspuns d-lui Dobrescu, cestiunea celor 300,000 de lei este prea cunoscută şi s'a discutat chiar la proces, o cunóscem dintr'o corespondenţă, pe care am avut'o la îndemână.

Este adevěrat însě, că décă am fi avut chitanţa d-lui Hallier, pe care o are d-l Sturdza, am fi avuţ un document important pentru apěrarea intereselor patriei.

Desbaterile procesului nu se mai pot redeschide, odată ce au fost închise, spre a pută depune la tribunalul arbitral originalul chitanţei, pe care d-l Sturdza încă n'a dat'o. De acéstă cestiune s'a vorbit la tribunal.

In privinţa purtărei d-lui Sturdza în acéstă cestiune, las la apreciarea Camerei, décă fapta sa este conformă datoriei de cetăţén şi de patriot.

Rěsboiul din Africa sudică.

Catastrofa armatei generalului *Broadwood* este mult mai seriósă, de cum se părea la început. Ea dovedesce, că situaţia mareşalului *Roberts* la Bloemfontein începe sě devină cât se póte de gravă. Burii s'au apropiat de cartierul sěu principal aşa de tare, încât în tot momentul îl ameninţă cu împresurare. Fapt însemnat este, că Burii n'au putut fi clintiţî din posiţiunile, ce le-au ocupat şi că au nimicit instalaţiunile conductului de apă şi reservoariile, şi nicî armata englesă trimisă sub conducerea lui *French* în ajutorul nenorocitului Broadwood n'a putut sě isgonéscă pe Burî. Englesii sperau, că lui French îi va succede sě redobêndéscă cele 7 tunurî şi 200 de carě englese cu bagajă, ce le luaseră Burii, dér speranţa lor s'a nimicit. French s'a întâlnit cu Burii înaintea marelui basin, unde ei ţineau ocupate înălţimile dimprejur. Cu tótă încordarea puterilor însě, French a fost bătut şi alungat cu marî pierderî. In timp ce 3000 de Burî se luptau contra a 7000 de Englesî cu succes, ceilalţî Burî au nimicit şi marele basin de apă, apoi s'au retras la Ladybrand între munţî, ducênd cu ei tunurile şi carěle cu muniţiă luate dela Englesî.

*

Despre lupta dela Brandfort i se anunţă agenţiei „Reuter" din *Smaldeel*, că Englesii au fost atacaţî de comandele bure dela Ermelo şi Akkerstroom. Englesii erau 7000 şi au avut *pierderî fórte marî*. Răniţii englesî duşî la Smaldeel spun, că lupta s'a dat pe întrégă linia. Englesii au atacat de mai multe orî, dér *tot-déuna au fost respinşî*. Burii au cucerit în lupta acésta teren însemnat; ei n'au pierdut decât 9 ómenî.

Englesii au pierdut în luptele acestea mulţî ofiţerî, şi anume: 3 morţî, 3 dispăruţî şi vre o 20 răniţî.

*

„Newyork Journal" publică o telegramă din Bushmankop, după care căpitanul *Reichmann*, care a condus pe Burî la Koornspruit, este identic cu căpitanul Carl *Reichmann* din Statele Unite, care asociază armatele bure ca ataşat militar american.

*

Scirile despre desastrul Englesilor au ajuns la Pretoria c'o iuţélă estraordinară, ceea-ce dovedesce, că cei din Pretoria sunt în legătură directă cu câmpul de luptă.

Jidanii sub pază poliţienéscă.

In dieta provincială a Austriei-de-jos deputatul *Schneider* şi soţî au făcut o propunere, în care cer, ca dieta sě decidă a provoca guvernul de urgenţă pentru luarea următórelor měsurî:

Organele poliţienescî sě fiă aspru îndrumate, ca sě veghéze cu cea mai mare trezviă asupra Jidanilor, mai ales asupra acelor individî, carî stau în serviciu la Jidanî séu locuesc la aceştia; nicî o afacere sě nu fiă dată spre resolvare acelor funcţionarî, carî sunt Jidanî.

Motivarea propunerii are în vedere *omorul ritual* ca fapt documentat deja, şi se provócă la procesele, în care este vorba despre astfel de lucrurî.

Când s'a cetit motivarea, semitul *Ofner* a strigat: Ruşine şi batjocură, că se permite cetirea unei astfel de propunerî aicî.

Lueger: Acest domn, ce caută aicî cu astfel de vorbe?

Kick: Mişel ticălos! Propunerea acésta este o miserabilitate.

Schneider: Ce vré acest jidov gunoiŭ?

Sturm: Nu propuneţî aşa ceva. Nu vě cade nasul de ruşine?

Ofner: Ruşine!

Grigorig: Tupilesce-te jidan bětrân.

Liniştea fù restabilită, după-ce preşedintele a îndrumat la ordine pe Ofner.

SCIRILE ḐILEI.

— 23 Martie.

Un oraş subvenţionat de guvern. Guvernul unguresc a mers aşa departe cu „generositatea" sa faţă de Sěcui, încât pentru anul trecut 1899 a votat, în chip de „ajutor de stat", pentru oraşul sěcuesc Sepsi-St.-Georgiu 21.592 coróne, carî 'i s'au şi plătit oraşului. Pe anul curent, cum spun foile ungurescî, asemenea 'i se va vota „ajutorul de stat" şi astfel an de an tot înainte. Pe când dela oraşele nemaghiare guvernanţii ungurî pretind nesfîrşite jertfe pentru preamărirea neamului lor, ca ridicarea şi susţinerea de statue etc., pe atuncî altor oraşe, ai căror locuitorî, fiind-că au „fericirea" de-a face parte din urmaşii Hunilor, li se votéză „ajutóre de stat!"

Hoţî în biserică. In comuna Cisnădiă din comitatul Sibiiului nisce hoţî au întrat într'una din nopţile trecute în biserica săsécă cu intenţiunea sě fure preţiósele bisericei. S'au păcălit însě hoţii, căcî partea cea mai mare din preţióse s'au trimis la esposiţia din Paris, ér o altă parte era aşedată în cassa de banî la locuinţa preotului. Hoţii, de a căror urmă nu s'a putut da pěnă acum, au trebuit sě se mulţumécă cu crucerii aflaţî în discurile bisericei.

O moştenire a Austriei. Din Triest se comunică, că baronul Reinelt, preşedintele de curênd decedat al camerei comerciale din Triest, din averea sa de 14 milióne, 3 milióne le-a testat pentru soţia sa, ér restul de 11 milióne statului austriac, căruia îi recomandă spre sprijinire mulţime de institutiunî umanitare, între carî şi reuniunile „Crucea roşiă" şi „Crucea albă".

Primirea în şcóla de cadeţî din Sibiiu. Cu începutul anului şcolar 1900—1901 (21 Septemvre n.) se vor primi pentru cursul I al şcólei de cadeţî cam 40 elevi, ér pentru celelalte cursurî mai înalte primirile se vor face conform locurilor, ce vor deveni vacante, însě cu observarea, că primirea în cursul IV sunt neadmisibile. Condiţiunile de primire, carî se cuprind mai pe larg într'o broşurică, ce se póte căpěta dela comanda numitei şcóle în preţ de 40 banî, sunt: aspirantul sě fie cetăţén austriac séu ungar, de construcţiă corporală corěspundětóre, cu purtare morală bună, sě se deoblige, că-şî va procura pe spesele proprii albiturile necesare, 6 părechî mănuşî uniforme, 1 părechiă ghete, solvirea jumětate a didactrului (de 300, séu 160 respective 24 coróne anual), sě aibă minimul séu maximul etăţii (pentru cursul I dela 14—17 anî) şi în fine sě fie absolvat 4 clase medii (séu civile). Trecerea c'un an peste etatea prescrisă, în casurî esceptionale şi după împrejurărî se va lua în considerare. In ce privesce solvirea didactrului, ca punct nou al regulamentului, se amintesce, că preoţii greco-cat. şi gr.-or. şi preoţii evang., carî aparţin armatei comune, séu honvedimei, şi sunt în reservă, plătesc pentru copiiî lor numai un didactru de 160 coróne anual. Petiţiunile de primire sunt a-se înainta la comanda şcólei de cadeţî din Sibiiu până cel mult la 15 August n. 1900.

Representarea operei „O nópte în Granada." Atragem atenţiunea cetitorilor noştri asupra foişórei din N-rul nostru de astăḑî, care se ocupă de sujetul operei, pe care o va representa Reuniunea nóstră de cântărî în sěptěmâna viitóre.

Marina rusécă. O telegramă din Petersburg anunţă ḑiarul „Magdeburger Zeitung", că consiliul de miniştri rusesc a votat un credit de 50 milióne ruble pentru sporirea marinei.

Operaţiune rară. Tehnica sciinţei medicale se desvóltă tot mai mult şi asigură operatorilor succese admirabile. In rêndul succeselor timpului mai nou jócă un rol însemnat aşa numita *transplantaţiă*, adecă operaţiunea, care înlocuesce părţile nimicite ale trupului cu altele nouě. In clinica profesorului *Dollinger* a făcut o astfel de operaţiune un profesor asistent Dr. *Zimmermann* la un individ, care în urma unei umflăturî, îşî pierduse un deget. Dr. Zimmermann i-a pregătit alt deget şi l'a lipit frumos în locul celui pierdut. Profesorul *Dollinger* a arătat resultatul operaţiunei şi a demonstrat, că nu numai nas, urechiă ş. a. pot fi înlocuite, ci şi osul póte fi transplantat dintr'un loc într'altul al corpului.

Câţî bărbaţî sunt în Transvaal. După date statistice sigure poporaţiunea *bură* a Transvaalului este de 160,000. Dela 1—15 anî sunt 48,000, dela 15—60 anî 94,000, ér peste 60 anî 17,000. Décă vom lua jumětate din acéstă poporaţiune, adecă numěrul bărbaţilor, vom pută spune, care este numěrul celor ce pot sě pórte arma: adecă 47,000, în care număr sunt socotiţî toţî bărbaţii dela 15—60 anî. Din numěrul acesta trebue sě subtragem pierderile de până acum pe câmpul de rěsboiŭ, apoi pe cei bolnavî, neputincioşî şi pe aceia, cărora le este încredinţată susţinerea ordinei, hrana şi tot ce este mai de lipsă acasă. Poporaţiunea de gen bărbătesc a statului liber Oranje dela 15-60 anî este de 23,000 capete, dintre carî însě numai 14,000 au putut merge la rěsboiŭ. Cu una cu alta luat şi subtrăgênd numěrul celor căḑuţî, răniţii, bolnavii şi cei rěmaşî acasă, puterea de luptă actuală a Burilor este aḑî de cel mult 44-45,000 ómenî.

Un misterios atentat de omor. Ḑiarele rusescî şi polonese aduc scirea despre o afacere sensaţională de omor în Vilna, capitala Litvaniei (Rusia) în nóptea de 15 spre 16 Martie st. n. Intre órele 2 şi 3 nóptea, s'au auḑit strigăte de ajutor desasperate, carî veniau din locuinţa unuî óvreu bărbier cu numele Blondes, strada Tartarilor, colţ cu strada Curelarî; după puţin

FOILETONUL „GAZ. TRANS".

O nópte în Granada.

— Operă în două acte şi un tablou. —

Sěptěmâna viitóre vom avé plăcuta ocasiune a asista la trei representărî a frumósei opere *„O nópte în Granadă"* de *Kreutzer*, date de harnica nóstră Reuniune de cântărî sub conducerea d-lui Gheorghe *Dima* şi cu concursul benevol al celebrului nostru artist d-l Dumitru *Popoviciu* şi al d-şórei Eugenia *Moga*.

Nu vom căuta a preocupa publicul nostru iubitor şi cunoscětor de musică cu apreţiărî anticipative, căcî condeiul nostru este prea palid şi numele Reuniunei şi al soliştilor prea bun, decât sě putem contribui ceva prin aceste şire la succesul representaţiunilor din sěptěmâna viitóre, ci ne vom restringe a ne degagea simplamente de datorinţa nóstră ca publicişti servind publicului nostru cetitor cu o nepretenţiósă schiţă a piesei, care va da din nou ocasiune Reuniunei nóstre sě se afirme în plenitudinea forţelor sale.

Opera lui Kreutzer este un idil drăgălaş, care se petrece în secolul al XVI-lea în romanticii munţî ai Spaniei şi câştigă un deosebit farmec pentru noi prin faptul, că eroul acestei acţiunî este un descendent al liniei spaniole a dinastiei Habsburgilor.

Libretul este lucrat de Baronul Carol *Braun* după drama lui Fr. *Kind* şi traducţiunea românéscă nu numai corěspunde tuturor recerinţelor technice şi musicale, dér concuréză în frumseţe, precisiune şi simplitate cu textul original.

Compositorul Conradin *Kreutzer* (n. în 22 Nov. 1780 şi † în 14 Dec. 1849) fost dirigent al orchestrei teatrului împărătesc din suburbiul Iosefin al Vienei a ajuns la apogeul creaţiunilor sale artistice tocmai cu acéstă piesă, care deşi compusă la anul 1834 s'a menţinut cu succes până astăḑî pe scenele de frunte ale lumei civilisate.

Gustul modern a trecut la ordinea ḑilei peste celelalte compoziţiunî ale lui Kreutzer, singur „O nópte în Granada" a resistat cu succes tuturor vicisitudinilor timpurilor şi s'a susţinut până astăḑî, cucerind fără întrerupere publicul prin calităţile sale de netăgăduită valóre.

O nemijlocire şi sinceritate artistică proprie cântecului poporal, constitue tonul fundamental al compoziţiunei, ér melodiile simple şi plăcute, precum şi instrumentarea caracteristică epocei romantice a cucerit şi cucereşte necontenit, deşi singuratice părţî ale operei au devenit deja de mult bun comun al poporelor. Tablourile idilice prinse în accente simple, dér pline de farmec, nu încetéză a cuceri din nou cu forţa elementară a cuvêntului fraged rupt din suflet viu.

Fabula e simplă.

Cu ocasiunea unei vênătorî de curte rětăcesce prinţul domnitor al Spaniei în munţii Granadei. Căutând adăpost salvéză din ghiarele unui vultur o porumbiţă şi ca prin destin ajunge tocmai la casa unei păstoriţe, care îşî deplânge perderea porumbiţei sale atât de iubite, căcî era un gagiu de dragoste.

Gabriela, păstoriţa, iubesce cu ardóre pe Gomez, păstorul, care i-a dăruit porumbiţa, ér acesta aflând despre vânătórea de curte speră a pută lua de soţiă pe Gabriela prin protecţiunea prinţului domnitor. Dragostea lor nu era neconturbată, căcî unchiul păstoriţei, păstorul şi banditul Ambrosio a promis mâna fetei tovarăşului sěu de meseriă Vasco.

Intêmplarea voesce, ca tocmai prinţul domnitor sě readucă păstoriţei porumbiţa atât de scumpă, dér nicî Gabriela, nicî împregiurimea ei nu scie, că salvatorul porumbiţei este tocmai prinţul domnitor. Fericită mulţumesce păstoriţa necunoscutului vênător, ér acesta cuprins de farmecele nevinovăţiei sărută pe Gabriela. Tocmai în acest moment sosesc banditii Vasco, Ambrosio şi Pedro, carî conduşî de obscura lor lăcomiă profită de scena intimă, ai cărei martorî au fost, ca sě se năpustécă asupra vênătorului strěin. La interventiunea Gabrielei şi cu o pungă de banî domolesce

timp s'a vědut o femeiă alergând pe stradă, ţipând în mod desasperat după ajutor. Gardistul de nópte alergă întru ajutor şi a observat, că nenorocita victimă sângera din două rănĭ, din carĭ una era la cap, ér cealaltă la mână. El recunoscù în rănită, că era o fată de tótă frumuseţea, cu numele Vincenţia Grudzinsca; venind dela ţéră de abia de 8—10 dile a întrat în serviciul bărbierului ovreu Blondes. Fata, din causa îngrozitórei spaime, n'a putut rosti nicĭ un cuvênt, decât borborosi numai, că Ovreii dinăuntru au vrut s'o tae. Gardistul de nópte a dus pe fată la secţia din apropiere. ér poliţia alarmată a descins imediat la locuinţa Ovreului Blondes, înse tóte uşile erau închise şi după somaţiunile în regulă vědênd poliţia că Ovreiul nu vrea sě deschidă — atuncĭ a pătruns cu forţa, sfărîmând uşa dela intrare. In acelaşĭ timp întrând poliţia înăuntru a întrat şi o mulţime de birjarĭ ovreĭ şi alţĭ ovreĭ habotnicĭ şi împreună cu Blondes au început sě se lupte contra poliţiei. După o bătae crâncenă, în fine a reuşit poliţia sě dobóre pe Blondes şi sě-l transpórte legat într'o trăsură la comisariat, unde s'a încheiat cuvenitul proces-verbal. Declaraţiile fetei sunt diametral contradicĕtóre cu cele date de Blondes. Fata istorisesce următórele: „Eu am avut în acea di mult de lucru şi de aceea m'am sculat aşa de vreme, puindu-mě sě freo podelele. De-odată uşa se deschide, intră doi jidanĭ mascaţĭ, dintre carĭ unul înarmat cu un briciu s'a repedit asupra mea. De pe ciorapĭ am recunoscut în el pe stăpânul meu Blondes. Am reuşit sě parez lovitura de mórte îndreptată spre gâtul meu şi am fugit pe stradă. Mi-se pare, că îndată ce am început a ţipa, a întrat în bucătăria mai mulţĭ jidanĭ — înse eu n'am mai vědut nimica — fiind fericită, că mě aflam pe stradă şi scăpată“.

Teatru-Edison (Cinematograph). Duminecă, în 8 Aprilie st. n., *două marĭ representaţiunĭ* în teatrul dela Redută din loc. Tablourĭ vivante, cu schimbare de colorĭ, unică pe tot continentul, funcţionând cu 2 maşinĭ electrice şi mărind tablourile fotografice cu 4000 decimetrĭ pătraţĭ. Aceste tablourĭ sunt iluminate cu o putere de 3000 de luminĭ. Representaţiunea e dirigiată de profesorul M. *Benkő*. Intre cele 31 puncte ale programului se află şi următórele: Dansul Dervişilor din India, sosirea Ţarului în Berlin, cursa bicicliştilor, Miss Nelson, renumita atletă, scene de stradă iérna, atac de ulanĭ, defilarea armatei francese înaintea presidentului Loubet, Prater-ul din Viena, sosirea unui tren de persóne în Paris etc. etc. Preţurile pentru representaţia de după amédĭ la 4 óre sunt: galeriă 60 cr., fotel 50 cr., parchet 40 şi parter 20 cr. Preţurile pentru representaţia de séră: galeriă 80 cr., fotel 70, parchet 50, parter 40 cr. Copiiĭ, studenţii şi militarii 30 cr. Bilete se pot căpěta dela libraria W. Hiemesch şi Duminecă în cancelaria teatrului.

Şedinţă festivă. Atragem atenţiunea publicului român din loc asupra următórei Invitărĭ la şedinţa festivă a societăţii de lectură „Ioan Popasu“ a studenţilor dela gimnasiu, precum şi a societăţii studenţilor dela şcóla comercială gr. or. rom. din Braşov, ce se va ţiné Duminecă, în 26 Martie st. v. (8 Aprilie st. n.) în sala festivă a gimnasiului. Inceputul la 3 óre p. m. Oferte benevole se primesc cu mulţămită. Venitul curat este destinat pentru fondurile societăţilor.

Programul: 1) „Cuvênt de deschidere“, de D-l Prof. Nic. *Sulică*, preşedintele societăţilor.

2. „Mei Maried'l“, marş de P. Mestrozi, esecutat de orchestra soc.

3. „Frumseţea basmelor“, disertaţiune de Ilie Minea stud. cl. VIII. gimn.

4. „Cântec de unire“, de Mozart, cântat de corul în 4 vocĭ al soc.

5. „Macbeth“, actul II, scena I, de Schakespeare, predat de T. Morar, stud. cl. III. com.

6. „Suspinul“, vals. de Ivanovicĭ, esecutat de orchestra soc.

7. „Vespasian şi Papinian“, dialog de I. Negruzzi, predat de I. Montani, stud. cl. VIII. gim., şi V. Glăjar, stud. cl. VII. gimnas.

8. „Fasele de desvoltare ale comerciului european“, disertaţiune de G. Domilescu, cl. III. com.

9. „Rugămintea din urmă“, de G. Coşbuc, declamată de N. Danielopolu, stud. cl. VII. gimn.

10. „Nóptea“, de F. Abt, cântată de corul în 4 vocĭ al soc.

11. „Peţitorii“, anecdotă de T. Speranţă, declamaţiune comică de G. Gêrda, stud. cl. VIII. gimn.

12. *a)* „Cântec de primăvară“, de F. Schubert cuartet de violine. *b)* „Mandolinen-polca“, (pizzicato) de Desormes, esecutată de orchestra soc.

Dela Comunitatea de avere din Caransebeş.

Mercurĭ în 15 (28) Martie a. c. — scrie „Fóia Diecesană“ — s'a ţinut adunarea ordinară de primăvară a representanţei comunităţii de avere. După-ce s'a constatat presenţa membrilor, preşedintele Ilie Curescu deschide adunarea în faţa d-lui vicecomite Carol de Fialka în calitate de comisar guvernial substituit.

Inainte de a-se trece la ordinea dilei d-l F. Müller rógă presidiul sě i rěspundă, cum stă cu fondul de pensiune pentru amploiaţii comunităţii de avere? I-se rěspunde, că până ce nu se resólvă cestiunea pendentă de guvern, că rěmâné-va administrarea comunităţii mai departe sub conducerea representanţilor ei sěu o ia guvernul, până atuncĭ nu se póte face nimic în causă, de altmintrelea — dice d-l presidentul — s'au luat óre-care disposiţiĭ pentru pensionarea oficianţilor.

Darea de sémă despre disposiţiile şi întêmplările mai însemnate dela ultima adunare încóce, se ia la cunoscinţă din partea adunării. Din acéstă dare de sémă, care se ocupă amĕnunţit cu afacerĭ administrative, scótem la ivélă, că guvernul a aprobat cumpĕrarea unor întravilane cu 20,000, în scopul de a-se zidi edificii necesare pentru trebuinţele comunităţii, şi casul cu furtul de 14.220 fl. întêmplat sĕptĕmâna trecută.

Din socoţile presentate adunării generale resultă, că venitele comunităţii de avere din anul 1899 sunt 99864·61, ér spesele fl. 103964·85 prin urmare anul trecut s'a încheiat cu un *deficit* de fl. 41001·24 Deficitul acesta înse în faptă nu esistă, déca considerăm, că comunitatea de avere a spesat pe lucrurĭ nepreliminate, dér indispensabile şi întărite din partea forurilor mai înalte, suma de peste 7000 fl. şi décă ar fi incurs suma de 12700 fl., cu care datoréză societatea de mine şi uzine din Calan pentru lemne cumpĕrate, care sumă în înţelesul contractului abia în anul acesta are a se solvi. Averea în banĭ şi hârtii de valóre la finea anului este fl. 209,179·36; ér averea totală fl. 16,949.179·11 — Venitele caselor, ce stau sub administrarea comunităţii de avere, la finea anului 1899 sunt fl. 2872·77, fl. spesele 3255·79; averea în banĭ şi hârtii de valóre fl. 22,720·63, în total fl. 91.514·06. Pe lângă acestea comunitatea mai administréză un fond gimnasial, creat de sine, fl. de 41.861·28.

S'au deliberat favorabil propunerile comitetului referitóre la cedarea, respective schimbul mai multor parcele spre scopurĭ sgronomice a împăduriţilor din comunele Borloveni, Şopotul vechiŭ şi nou, Tisoviţa, Topleţ, Bogoltin, Corneareva etc., prin ce se va satisface încât-va lipselor de pămênt a împăduriţilor din comunele numite.

ULTIME SCIRĬ.

Londra, 4 Aprilie. Lui „Times“ i-se comunică din Bloemfontein, că Burii din Oranje se ţin mult mai tarĭ, de cum se credea. Acţiunea lui *Olivier*, care a ocupat érăşĭ Ladybrand şi Tabanchu, este ceva clasic din punct de vedere strategic, deóre-ce el a esploatat terenul în defavorul lui Roberts într'un punct fórte greu.

Londra, 4 Aprilie. Duminecă Burii au atacat avanposturile englese de lângă conductul de apă, *le-au respins* şi au ocupat înălţimile sudice dela Koorspruit. Burii au prins pe toţĭ farmerii, carĭ s'au supus Englesilor, şi i-au trimis la Kroonstad ca prisonierĭ.

Londra, 4 Aprilie. Din Capstadt se anunţă, că o corabiă de transport a plecat spre insula St. Elena, ducênd pe generalul *Cronje*, pe colonelul *Schiel* şi *1000 de prisonierĭ Burĭ*.

Pretoria, 14 Aprilie. Tóte reservoriile de apă au fost aruncate în aer cu dinamită de cătră Burĭ.

Sofia, 4 Aprilie. Principele Ferdinand a plecat în streinătate alaltăerĭ.

DIVERSE.

Diferite obiceiurĭ. Fiă-care popor îşĭ are eticheta şi formalismul sěu. Există în obiceiurile particulare ale fiă-cărei naţiunĭ semne, care denotă bine rassa. Trebue încă mult timp, până se va putea adopta un cod universal al manierelor.

Ast-fel: *Francesul, Românul* când se întâlnesc, obicĭnuesc întrebarea: „Ce mai facĭ?“

Chinesul: „Cum te simţĭ la stomac?“ séu „Aĭ mâncat urez?“ „Tchen kno fan mie?“

După cum vedem, noi ne preocupăm de sănătatea aceluia cu care ne întâlnim, pe când Chinesul nu se gândesce decât la stomac, la uşurinţa de a-l umplea, séu la greutatea de a-l satisface:

Arabul dice: „Din mila lui Allach, cum sunteţĭ?“

Turcul: „Sě fii sub paza Domnului“.

Persanul: „Umbra ta sě nu se mai micşoreze.“

Egiptênul se interesézǎ de funcţiunile pielei; astfel el întrébă: „Cum asudĭ?“

Rusul, obicĭnuesce sărutatul şi nu e nicĭ un inconvenient, când un bărbat rus întâlnind pe stradă vre-o femeiă cunoscută a lui, o sĕrută pe frunte.

Englesul, când se întâlnesce pe stradă cu vre-o damă cunoscută, se uită ţintă la ea şi décă observă, că dómna nu pare nemulţămită de privirea lui, numai atuncĭ îşĭ scóte pălăria s'o salute, căcĭ moravurile englese nu permit unei femei de a rĕspunde salutului unui bărbat, fără consimţĕmêntul ei de mai înainte!

Germanul imitéză, în aristocraţiă mai ales, manierele francese, sărutând mâna damelor; şi când doi fraţĭ se întâlnesc, se îmbrăţişéză, chiar décă s'ar întâlni de 10 orĭ pe di.

Negrul din Africa de Sud, se salută, apropiindu şĭ obraz de obraz.

In câte-va insule din *Oceania*, indigenii când se întâlnesc îşĭ scuipă în mânĭ, şi apoi îşĭ fréca obrajiĭ reciproc.

Sĕlbaticii din *Australia* îşĭ apropie unul de altul vêrfurile limbilor.

Chinesul se coboră din trăsură, când trece pe lângă vre-un înalt personagiŭ.

Indianul în presenţa unui altuia, dintr'o castă mai superióră, se proşternă la pămênt.

Chinesul nu-şĭ termină scrisórea sa decât prin următórea formulă: „Micul vostru frate“ şi literile, care represintă acéstă formulă sunt de regulă mai micĭ, decât literile din corpul scrisórei; el tratéză pe acela căruia îi scrie, cu titlul de „Escelenţă“ şi de „Binevoitor frate mai mare“, cu tóte că el ar putea avea o etate mai înaintată, decât cel căruia se adreséză. Vorbind despre propia lui casă, chinesul dice: „acéstă săracă locuinţă“ pe când despre casa corespundentului sěu, spune: „un palat“ deşi în realitate ea ar fi un bordeiŭ!

La sfîrşitul scrisórei, declară singur că e forte prost şi nu întrebuinţéza de loc pronumele personal, cea-ce dă loc la multe nonsensurĭ şi încurcăturĭ. („Ap. Naţ.“)

Puşkin şi Ţarul. Poetul rus *Puşkin*, plin de datorii, trimise un volum de poesii împĕratului cu următórea dedicaţiă: „Opere de Puşkin, dedicate M. S. împĕratului Nicolae“. — Ţarul la rĕndul, lui îi trimise o carte cu filele nescrise, albe, între carĭ puse mai multe bilete de bancă, cu aceste vorbe: „Opere de împĕratul Nicolae, dedicate poetului Puşkin“. Peste puţin împĕratul întîlni pe poet şi-i dise: „Cum ţi-s'au părut poesiile mele?“ — „Sire, rĕspunse Puşkin, volumul întâiŭ m'a încântat aşa de mult, încât aştept cu nerăbdare pe al doilea“.

Literatură.

A apărut: *„**Extras din tarifele de postă şi telegraf valabile dela 1 Ianuarie 1900**“*. Fiind tarifele anteriore în multe privinţe esenţial schimbate în urma introducerii valutei de corone, extra sul acesta e de cel mai mare folos pentru birourĭ şi privaţĭ. Se póte procura dela libraria archidiecesană în Sibiiu, cu preţul de 20 fil.

*

Suspin şi zimbire. Sub titlul acesta a apărut în editura tipografiei d-lui Todoran din Gherla o carte de poesii şi prosă, scrisă de d-l *Antoniu Pop*. Se póte procura şi dela tip. „A. Mureşianu“. Preţul 40 cr. (cu posta 43.)

---

vênătorul urgia bandiţilor, carĭ se conjură înse în secret a omorî nóptea pe vênător. Intr'aceea se coboră dela munte păstorĭ şi păstoriţe şi actul prim se încheie cu o rugăciune de séră la sunetul depărtat al clopotelor.

În antreact — un tablou scurt — caută vênătorii din suită pe prinţul rĕtăcit şi dau de păstorul Gomez, care le promite a-i conduce prin munţĭ în urma prinţului.

Actul al doilea se petrece în un castel părăsit, unde petrece prinţul nóptea. Gabriela avertiséză pe óspele necunoscut despre pericolul ce îl ameninţă din partea rĕsbunătorilor bandiţĭ. Prinţul ia mĕsurĭ de apĕrare şi după ce apar bandiţii omóră în luptă pe Vasco şi alungă pe Ambrosio şi Pedro, carĭ fug vĕetându-se sub loviturile primite dela eroicul prinţ.

Păstorii se adună la castel şi vênătorii află prinţul, urmând calea indicată de Gomez. Toţĭ aduc omagii prinţului, care împlinesce rugarea Gabrielei şi a lui Gomez.

Acesta este conţinutul piesei în liniamente de tot generale. Asupra părţii musicale vom reveni după representaţiune. De-ocamdată amintim, ca părţĭ de un efect estraordinar: Romanţa vênătorului din actul prim („Sunt vênător şi stau sold regesc“) şi aria cea mare din actul al doilea, apoi cele două romanţe cântate de Gabriela („Ce glas duios pĕtrunde“ şi „Când adiă vêntul de nópte“), duetul lui Gomez cu Gabriela („Trist păşteam eu a mea turmă“) şi recitativul lui Gomez în entreact, când se întâlnesce cu vênătorii, carĭ caută pe prinţ, precum şi terzetul lui cu vênătorul şi Gabriela la finea actului al doilea („Ce iubirea strîns unesce“). Partiile corului („Din vêrf de munţĭ în vale“, apoi „Tras'a clopotul de seară“ şi „S'aude glas de corn sunând“), sunt tot atâtea prilegiurĭ date corului Reuniunei nóstre, ca sě-şĭ validiteze forţele sale, cunoscute deja publicului nostru dela concertul premergĕtor.

Orchestra o va face-o capela orăşenéscă, al cărei bun nume n'are trebuinţă de reclamă.

Atât am credut de bine a spune publicului nostru cetitor despre piesa lui Kreutzer. Mai amintim aicĭ, că opera acéstă se va da de trei-orĭ în decursul sĕptĕmânei viitóre şi anume *Marţĭ*, în 28 Martie st. v. (10 Aprilie n.), *Joi*, în 30 Martie st. v. (12 Aprilie n.) şi *Sâmbătă*, în 1 (14) Aprilie.

Suntem convinşĭ, că publicul nostru, precum şi cel strein, va apreţia pe deplin zelul şi activitatea Reuniunei nóstre şi trei case pline vor fi cea mai elocuentă apreţiare a muncei asidue, cu care lucréză Reuniunea nóstră, ca sě-şĭ afirme acel loc în lumea musicală, pe care-l merită pe deplin.

Nu credem a esagera, décă predicem, că representaţiunile operei „O nópte în Granada“ nu vor fi numai o nouă verigă în lanţul triumfurilor Reuniunei nóstre, ci şi serĭ, carĭ oferă publicului nostru plăcerĭ genuine estetice, cum rar ne este dat a-le gusta!

Grăbéscă decĭ toţĭ, cu mic cu mare, ca nimenĭ sě nu scape acéstă rară ocasiune.

Braşov, Aprilie st. n. 1900.

b-a-z.

O carte valorósă, scrisă de d-l *Ioan Popea*, profesor la școlele române din Brașov. Cartea este întitulată: *„Caractere morale*, esemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popórelor vechĭ și moderne". Acéstă carte, atât prin esteriorul sĕu elegant, cât și prin cuprinsul sĕu bogat, de aprópe 400 pagine, este o adevĕrată podóbă în literatura nóstră. Vom căuta s'o facem mai de-aprópe cunoscută cetitorilor noștri; de-ocamdată ne mărginim a atrage asupra ei atențiunea tuturor Românilor iubitorĭ de carte; în ea cetitorul va găsi o comóră nespus de prețiósă de învĕțăturĭ, de mângăierĭ, de însuflețirĭ spre tot ce e moral, nobil și frumos. Prețul 1 fl. 25 cr. (cu posta 1 fl. 35.) Pentru România 3 Lei, la care este a se adauge și portul postal. — Se află de vêndare la Tipografia „A. Mureșianu", la librăria N. I. Ciurcu și la librăria H. Zeidner în Brașov.

*

Cărțĭ de rugăciiunĭ și predicĭ.

Anghira Mântuirei, cărticea de rugăciunĭ și de cântărĭ pentru mângăerea sufletéscă a drept credincioșilor creștinĭ, *Edițiunea IV corectată.* Gherla, Tipografia diecesană 1899, Un esemplar în părețĭ tarĭ colorațĭ 35 cr. (plus 5 cr. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciunĭ și cântărĭ, întocmită pentru tóte trebuințele vieții. *Edițiunea IV.* Gherla, Tip. „Aurora" A. Todoran 1899. Conține peste 334 pag. Legată în părețĭ tarĭ colorațĭ, costă 50 cr. (cu posta 55 cr.)

Micul mărgăritar sufletesc, cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ, întocmită mai ales pentru copiiĭ mai mărișorĭ. Gherla, Tip. „Aurora" A. Todoran 1898. Un esemplar legat în părețĭ tarĭ colorațĭ costă 22 cr. cu posta 23 cr.)

Carte de rugăciunĭ, cererĭ și laude pentru onórea Preacuratei Fecióre Maria, pentru folosul și mângăiarea sufletelor. Gherla, Tip. Diecesană, 1898. Prețul unui esemplar legat în părețĭ tarĭ colorațĭ 20 cr. (cu posta 23 cr.)

Cuvêntărĭ bisericescĭ pe sĕrbătorile de peste an, scrise de Prepositul capitular *Ioan Papiu*. Pe lângă predicĭ, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitóre la însemnătatea diferitelor sĕrbătorĭ. Conține vre-o 400 pag. Prețul 1 fl. 50 cr. (în loc de 2 fl. cum era la început), prin postă 1 fl. 60 cr. Aceste predicĭ sunt favorabil aprețiate și din partea clerului înalt din România.

Cuvêntărĭ funebralĭ și iertăciunĭ pentru diferite casurĭ de mórte, intocmite de *Ioan Papiu*, cunoscutul scriitor bisericesc. Conțin vre-o 400 pag. Prețul numai 1 fl. 50 cr. (prin postă 1 fl. 60 cr.)

Predicĭ pentru Duminecĭ de *Iustin Popfiu*, învĕțatul scriitor bisericesc, marele orator și bunul Român de odinióră. E o carte de vre-o 500 pag. format mare, tipar modern, cuprindênd predicĭ frumóse pentru tóte Duminecele de peste an. Prețul 2 fl. 20 cr. (prin postă recomandat 2 fl. 35 cr.)

Predice pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de *Vasiliu Christe*. Conține predicĭ dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameșului. Prețul 80 cr. (prin postă 85 cr.)

Predicĭ pe tóte Duminecile și sĕrbătorile de peste an, de *Em. Elefterescu*, cunoscut atât de bine în cercurile românescĭ din numerósele sale scrierĭ atât de măduóse, instructive și cu atâta gust cetite. E o carte mare, de 350 pag. Prețul 1 fl. 50 cr. (4 leĭ).

*Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.***
*Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.***

Cursul la bursa din Viena.

Din 4 Aprilie 1900.

Renta ung. de aur 4%	97.05
Renta de corône ung. 4%	93.75
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	100.50
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	100.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	98.60
Bonurĭ rurale ungare 4%	92.90
Bonurĭ rurale croate-slavone	93.75
Impr. ung. cu premii	164.50
Losurĭ pentru reg. Tisei și Seghedin	140.—
Renta de argint austr.	99.10
Renta de hârtie austr.	99.—
Renta de aur austr.	98.45
Losurĭ din 1860.	136.—
Acții de-ale Băncei austro-ungară	127.20
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	181.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	227.30
Napoleondorĭ	19.27
Mărcĭ imperiale germane	118.65
London vista	242.90
Paris vista	96.40
Rente de corône austr. 4%	90.05
Note italiene	90.25

Cursul pieței Brașov.

Din 5 Aprilie 1900.

Bancnota rom.	Cump. 18.92	Vênd. 19.—
Argint român.	Cump. 18.60	Vênd. 18.70
Napoleond'orĭ.	Cump. 19.20	Vênd. 19.26
Galbenĭ	Cump. 11.30	Vênd. 11.40
Ruble Rusescĭ	Cump. 127.53	Vênd. 128.55
Mărcĭ germane	Cump. 11.70	Vênd. —.—
Lire turcescĭ	Cump. 10.58	Vênd. —.—
Scris. fonc. Albina 5%	100.—	Vênd. 101.—

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomv. 1899.

Budapesta — Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Tren mixt.	Tren de persón.	Tren accel.	Stațiunea	Tren mixt	Tren de persón.	Tren accel.	Tren accel.	Tren de persón.
10 —	8.50			2 10	pl. Viena . . . sos.		1 50	7 20	1.50	6.20
8.30	1 55		5.45	9.15	Budapesta		7.10	1.50	7.50	6.20
11.21	3 49	5.10	9.27	11.12	Szolnok	8.30	3.22	11 36	5.32	3.25
1 33	5.21	8.00	11.33	12.47	P. Ladány	5 50	12.54	9.59	3.56	1.12
3 42	6.39	7 22	1 48	2.11	sos. Oradea-mare pl.		11.04	8.43	2 38	11.32
3 58	6.46	12.20	2.06	2.18	pl. Oradea-mare sos.	7 12	10.44	8.38	2.31	11.17
4 38	7.15	1.15	3 03	2.50	Mezö-Telegd	6 21	10 7		2.01	10.42
5 20	7.50	2.21	3.45	3 26	Rév	6.26	9.32	7.47	1.34	10.08
5.43		2.57	4 06		Bratca	4.51	9 11			9.50
6.31	8 37	4.00	4.53	4 16	Ciucia	3.30	8.37	7 09	12.52	9.19
7.16	9.08	4.59	5.32	4.52	B.-Huiedin	4.58	7.55	6.40	12.20	8.37
8 06		6.13	6.24		Ghârbău	3.[illegible]5	6.54			7.37
8 33	10.08	7.04	6 59	5 55	sos. Clușiu pl.	2.20	6.13	5.23	11.01	7.—
8.[illegible]0	tr. prs. 0.47	8.40	2.05	6.11	pl. Clușiu sos.	5.24	4.27		10.46	6.45
9.07	11.11	9.09	2.52	6 27	Apahida	5.02	4.02			6.27
10.14	12.33	10 40	4 45	7.26	Ghiriș	3.37	2.33		9 23	5.12
10 44	1.08	11.25	5 38	7.50	Cucerdea	3.06	1.58		8.54	4.43
10.56	1.17	11 40	5 57	7 52	Cucerdea	2.56	1.48		8.49	4.33
11.03	1.25	11 49	6.08		Uiuóra	2.49	1.41			4.27
11 12	1.34	11 59	6.19		Vințul de sus	2.41	1.33			4.20
11.34	1 59	12.29	6 59	8.16	Aiud	2.17	1.06		8 23	3.59
11.52	2.22	12 55	7.31	8.32	sos. Teiuș pl.	1.55	12.41		8.06	3.38
12.24		1.30		8.37	pl. Teiuș sos.	1.29			8.00	3.02
12.53		2.07			Crăciunel	12.55				2 36
1.14		2.29		9.04	Blașiu	12.34			7 34	2 16
1.45		3.11		9.31	Micăsasa	11.56			7.08	1.44
2.01		3.31		9.43	sos. Copșa-mică pl.	11.35			6 56	1.25
2.15		3.46		9.45	pl. Copșa-mică sos.	11.14			6 54	1.06
2.33		4.08		9.59	Mediaș	10.55			6.41	12.49
3.04		4 45		10 23	Elisabetopol	10.24			6 20	12.18
3.40		5 27		10.51	Sighișóra	9.45			5.53	11.40
3.47		5 47		10.58	Sighișóra	9.35			5 46	11.33
4.03		6 12		11.12	Hașfalĕu	9.12			5.32	11.16
5 35		7.58		12.26	Homorod	7.44		Circulă Vinerea Predeal-Brașov	4.27	10.03
6 13		8.36		12.58	Agoștonfalva	7.02	4.51		3.53	9.22
6.42		9.09		1.16	Apața	6.37	4.20		3.37	8.58
7.16		9.40		1.35	Feldióra	5.58	3.32		3.16	8.27
8.--		10.25		2.09	sos. Brașov pl.	5.08	2.10		2 45	7.48
3.55		11 —		2 19	pl. Brașov sos.	9.27		6 58	2.18	5.20
4 40		12.26		3 01	Timiș	8 47		6.57	1.42	4 14
5.10		1.11		3 31	Predeal	8.20		5.11	1.12	3.32
11.55		8.15		9.10	sos. Bucuresci pl.	3.15			9.15	7.45

Sepsi-St.-Georg — Ciuc-Gyimes — (Palanca).

Tren mixt			Stațiunea	Tren mixt		
5 19	8.50	3 15	*Brașov*	8.25	1.51	6.48
4 58		2 2	*Cezdi-Oșorheiu*	8.53		6 50
7.10	11.05	4.58	Sepsi-Sângeorgiu	6.30	12 05	4.31
7.54	11 57	5 43	Malnaș	5.48	11.24	3.47
8.16	12 22	6.05	Băile Malnaș	5.36	11 [illegible]2	3.35
8 55	1.06	6 45	Băile Tușnad	4.52	10.30	2.47
9 18	1.32	7.08	Tușnad	4.38	10 14	2 33
10.39	3.00	8.17	Ciuc-Sereda	3.20	8 56	1.08
1 35	5 57		Ciuc-Gyimeș		5.40	9.50

Copșa-mică — Sibiiu — Avrig — Făgăraș

tr. prs.	tr. dpr.	tr. prs.	tren	mixt	Stațiunea	tr. prs.	tr. mixt	tr. dprt.	tren de persón	
2.21	4 43	11.30		7.10	pl. Copșa mică sos.	6.25	9 32	3.25		12.35
3.57	6.36	12.58		8.50	Ocna	5.07	8.15	1.56		11.01
4.19	7.04	1.20		9.15	sos. Sibiiu pl.	4.40	7.41	1 21		10.30
tr. mxt.	Numai Marța și Vinerea comunică.	tr. mixt						Circ. Marța și Vinerea		tr. mixt
4.30		2. —			pl. Sibiiu sos.		7.33			8 57
5.22		2 54			Tălmaciu mare		6 45			8 04
6.15		3.59			Avrig		6.01			7.15
8.34		6.35			sos. Făgăraș pl.		3.32			4.25

Mureș-Ludoș — Bistrița

Tren mixt și de pers.			Stațiunea	Tr. mixt și de pers.		
4. —	9.10	4.20	Mureș-Ludoș	6.48	7.30	
5 03	10.28	5 35	Zau	5.51	6.33	Numai Vinerea circulă
6 54	12 39	7 11	Țagu-Budatelio	5.—	4.51	9.44
7 52	1.53	Bald	St. Mihaiu de câmpie	[illegible]	3.42	8.46
8 44	3.02		Lechința		2.47	7.43
9 22	3.52	Circ.	Ș.-Măghiăruș	Circ.	2.01	6 52
10.11	4 55	Marța	Bistrița	Marța	1.16	5.55

(Numai Lunia comunică.)

Cucerdea — Oșorheiu — Regh.-săsesc.

				Stațiunea				
2.08	8.10	3.11	11.01	pl. Cucerdea sos.	7.42	2.38	8.35	12.48
3 —	8.51	3.52	11.41	Ludoș	6.59	1.55	7.42	11.46
3 58	9.40	4.39	12.29	Cipău	6.24	1.19	6 56	11.00
5.—	10.30	5.29	1.17	sos. Oșorhei pl.	5.30	12.25	5.50	9.54
5.15	10.42	5.39		pl. Oșorhei sos.		9.00	5.04	9.35
6 44	12.16	7.17		sos. Regh.-săs. pl.		7.39	3.30	8:05

Ghiriș — Turda

				Stațiunea				
7 33	11 —	5.—	10.23	Ghiriș	5.05	10.30	3.20	9.12
7.55	11.22	5-22	10.45	Turda	4.45	10.10	3.00	8.52

Dej — Bistrița.

		Stațiunea		
9 40	7 18	Dej	6.55	3 18
10 37	8.13	Bacleanu	6.02	2.33
12.01	9.49	Bistrița	4.38	12.59

Sibiiu — Cisnădie.

		Stațiunea		
5.30	2.15	pl. Sibiiu sos.	7.10	10.09
5.42	2.27	„ Selemberk „	6 57	9 56
6.06	2.51	„ Cisnădie pl	6 36	9 35

Clușiu — Zălau.

		Stațiunea		
7.25	4.33	Clușiu	5.35	9.32
7.50	5.14	Apahida	6.13	9.[illegible]7
9 —	6.30	Gherla	4.03	7.45
9.25	6.56	Dej	3.36	7 10
10.10		Dej	3.03	
2.37		Zelau	10.41	

Sighișóra — Odorheiu-sĕcuesc.

Tren mixt		Stațiunea	Tren mixt	
3 22	11.08	Sighișóra	9.51	5.32
3.54	11.38	Hașfalĕu	9.02	4.54
6.20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

Alba-Iulie — Zlatna.

			Stațiunea			
4 37	9 40	4 36	Alba-Iulia	7 22	11.01	6 16
7.28	12 25	7 47	Zlatna	5.—	8 22	3 5[illegible]

Brașov — Zĕrneștĭ

		Stațiunea		
8.35	3.—	Brașov	6.49	1.32
9.57	4.14	Rĕșnov	5.51	12.41
10 28	4.45	Zĕrneștĭ	5 20	12.05

Timișóra — M.-Rodna-Lippa.

			Stațiunea			
3 20	9 05	3.15	Timișóra	7 50	1.05	7 20
7 08	12.43	6 37	M.-Rodna	4 00	9 51	3 32

Brasov — Chezdi-Oșorheiu

			Stațiunea	În sărbătorĭ dela 15 Iul. p. la 15 S.			
5.19	8.50	3.15	pl. Brașovŭ sos.	10.04	8.25	1.51	6.48
5.53	9.33	3.50	Prejmerŭ	9.34	7.55	1.21	6.10
6.35	10.31	4.34	Sepsi S. Georg.	8.47	7.04	12.30	5.0[illegible]
6 50	10 49	4.52	Sepsi S. Georg.		6 49	12.15	4.51
8.03	12.33	6.[illegible]5	Covasna		5.37	11.01	3.16
8.53	1.37	6.50	sos. C.-Oșorheiu pl.		4.58	10.22	2.27

Notă: Órele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadrațĭ cu linii mai negre însemnéză órele de nópte. — Semnul ⟵⟶ arată cu capul direcția, încătrău merge trenul.